

BAŞARISIZLIK TESADÜF DEĞİLDİR.

I. GİRİŞ

I.1-PROJENİN KONUSU; ELE ALINAN TEMEL PROBLEM: Okullarda uygulanan eğitim programları sonucunda öğrencilerin performanslarının ölçümüne gereksinim duyulmaktadır. Bu gereksinim; eğitimin, öğrenme süreci içermesinden dolayı, öğrencinin bilgisini ölçme ve değerlendirmeyi gerektirmektedir. Buradan hareketle, okullarda müfredat doğrultusunda öğrencilerin bilgilerini ölçmeyi hedeflemeye yönelik ‘Sınav’ uygulanmakta; kriterlere bağlı olarak (NOT=Başarı Puanı) öğrencilerin performansları tespit edilmektedir. Bu performansa göre öğrencinin ‘Başarılı’ ya da ‘Başarısız’ olduğuna karar verilmektedir.

Öğretmenin, başarı ölçütünün yaptığı ‘Sınav’ sonucunda puansal değerlendirme; *Not* vermesi sebebiyle BAŞARISIZLIK gibi temel bir sorun meydana gelmektedir. ‘Öğrencinin gösterdiği gelişim, bilgisinin ölçülmesi mi olmalıdır?’ gibi temel bir soruyu da aslında karşımıza çıkarmaktadır. Yani, ‘Başarılı öğrenci, yüksek not alan öğrencidir’ anlayışı ortaya çıkmaktadır. Hal böyle olunca, Sınav Başarısı, Okul ve ders başarısı olarak nitelendirilmekte; öğrencinin gösterdiği piko-sosyal gelişim pek de dikkate alınmamaktadır.

Bu Projenin temel konusu; Şebinkarahisar’da öğrenim gören öğrencilerin akademik; okul/ ders başarısızlığının nedenleri ile en çok başarısız olunan dersi tespit etmektir. Özellikle ülke genelinde yapılan LGS ve YKS gibi sınavlarda en çok başarısız olunan dersin **Matematik** testine ait olmasından dolayı en çok öğrenciler, amacımız, Matematik dersinde mi başarısız oluyorlar; bunu öğrenmektir.

I.2-PROJENİN AMACI: Şebinkarahisar İlçesinde öğrenim gören ortaokul ve lise öğrencilerindeki okul ve ders başarısızlığının nedenlerini; özellikle sadece ilçemizde değil; ülke genelinde yapılan merkezi sınavlarda en çok performans/ başarı düşüklüğü yaşanan Matematik dersi testindeki sonuçlardan yola çıkarak ilçemiz ortaokul ve liselerde öğrenim gören öğrencilerin de en çok Matematik dersinden mi zorlanmakta olduğunu tespit etmek; elde edilen verileri okullar ve ilçe bazlı olarak iki ana başlıkta değerlendirip yorumlamaktır.

I.3-PROJENİN ÖNEMİ: Bu Proje, ‘Ders başarı düşüklüğünün nedenlerini **ilk kez** Şebinkarahisar Rehberlik ve Araştırma Merkezinin oluşturduğu ‘anket’ ile ilçe genelinde bir alan araştırması yapması açısından orijinal ve önemlidir. Okullarda bundan sonraki yıllarda ‘*Başarıyı Arttırma Eylem Planları*’ hazırlanırken bu araştırmadan elde edilen veriler yol gösterici olacaktır. Bu nedenle, bu çalışma ‘Öğrenci Başarısı’ nı arttırmak için önem arz etmektedir.

I.4-PROJENİN SÜRESİ: Bu proje, 2022/2023 eğitim öğretim yılı birinci yarıyıl süresince yapılacaktır.

I.5-PROJENİN SINIRLILIKLARI: 1. Bu proje, 2022-2023 eğitim öğretim yılı birinci yarıyıl sonu itibariyle sınırlandırılmıştır.

2. Bu projenin örneklemi, ilçemizde öğrenim gören dört ortaokul ve altı lise öğrencileri ile (her bir okulun birer şubelerine uygulanmak üzere) ortaokul ve lise çağında çocuğu olan bir grup istekli veliler ve sınıf, ortaokul ve lise düzeyinde öğretmenler ile sınırlandırılmıştır.

3. Bu projede veri toplamak amacıyla Öğrenci, Öğretmen ve Veliler için oluşturulmuş üç ayrı anket formu kullanılmak suretiyle anketler ölçme aracı olarak sınırlandırılmıştır.

4. Anketlerden elde edilen veriler, sadece sayısal olarak ‘Sıklık Tablosu’ oluşturulmak ve bunları yorumlamak üzere değerlendirilecektir. Başka herhangi bir bilimsel araştırma verileri olarak kullanılmayacaktır.

5. Bu çalışmanın metin bölümü; akademik bilgiler, konuyla ilgili yapılmış araştırma makaleleri ve internette eğitim içerikli forumlarda öğretmen görüşleri ile sınırlandırılmıştır.

6. Yüz adet veli formu ile sınırlandırılmıştır.

I.6-ARAŞTIRMA YÖNTEM VE TEKNİKLERİ; ANKETİN UYGULAMA KOŞULLARI: Anketler, Rehber Öğretmenler tarafından uygulanmak koşuluyla; Öğrenci, Öğretmen ve Veli anketleridir. EN FAZLA 25 sorudan oluşmuştur (Öğrenci Anketi). Katılımcılar, isim belirtmemişlerdir. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden 'OLUR' (araştırma izni) alınarak ilçemizdeki ortaokul ve liselerde; sınıf ortamında öğrencilerin anket formunu doldurmaları sağlanmıştır. Veli anketleri de öğrenciler aracılığıyla evlere gönderilerek; velilerin doldurup tekrar öğrencilerden toplanması suretiyle uygulanmıştır.

I.7-ANKETİN DEĞERLENDİRİLMESİ; UYGULANAN ÖLÇME-DEĞERLENDİRME TEKNİĞİ: Anketin her bir maddesi, *Çetele* tutularak; yüzde hesaplaması yoluyla değerlendirilecektir. Bunun için 'Sıklık' tablosu oluşturulacaktır. Veriler, yüzde hesaplanarak yorumlanacaktır.

I.8-ANKET SONUÇLARINA GÖRE YAPILACAK OLAN REHBERLİK ÇALIŞMALARI:

%20'nin üzeri veriler dikkate alınarak önleyici rehberlik çalışması yapılacaktır. Her bir okuldan gelen formlar okul bazında; ortaokullar ve liseler bazında olmak üzere ayrı ayrı değerlendirme yapılacaktır. Maddelerin içeriğine bağlı olarak; okullara anket sonuçları rapor edilecek ve okullara iletilecektir. Her bir kuruma sonuçlarıyla ilgili brifing verilecektir. Maddelerin içeriğine bağlı olarak araştırmamızın amacına uyumlu bir çalışma yapılıp yapılmadığı irdelenecektir. Ayrıca Projenin Amaç kısmında da belirtildiği üzere, sadece okul/ ders başarısızlığının nedenleri değil; en çok başarısız olunan dersin tespiti ile ilçemiz okullarında öğrenim gören öğrencilerin, Türkiye genelinde olduğu gibi en çok 'Matematik' dersinde mi başarısız oldukları öğrenilecektir. Veli anketinde, velilerin okul başarısına bakış açıları da ölçülmüş olunacaktır. Şimdiye kadar ilçemizde faaliyet halinde olan Şebinkarahisar Rehberlik Araştırma Merkezinin bu proje çalışmasına benzer bir çalışma yapmamış olması sebebiyle bu çalışmadan elde edilen veriler, dikkatli yorumlanmalıdır. Ayrıca bundan sonra okullarda yapılacak olan rehberlik çalışmalarına da ışık tutacaktır.

Sene Başı Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetleri il Danışma kurulunca alınan kararlardan biri de 'Okul/ Ders ve Sınav Başarısının Arttırılması' hedeflenmiş idi. *Başarısızlığın nedenleri bilinmeden başarıyı arttırmak için bir strateji geliştirmek de mümkün olmayacaktır.* Bu nedenle bu araştırma ile başarısızlığın nedenlerinden yola çıkarak çözüm yollarına ulaşılabilecektir.

Başarıyı Arttırma Eylem Planları hazırlanırken bu çalışmadan elde edilen veriler kullanılacaktır. Bu nedenle, maddelerin içeriğine bağlı olarak elde edilecek verilere dikkate alınacak; grup rehberlik çalışmalarına başlangıç yapılacaktır.

Öğretmen, Öğrenci ve Öğretmenlerin 'Okul/Ders başarısına olan bakış açıları bu çalışma sayesinde öğrenilecek olup; aslında günlük hayatta da kullanılabilecek bilimsel bir çalışma görünümündedir.

II. KONUyla İLGİLİ YAPILMIŞ ARAŞTIRMA ÖRNEKLERİ; BİLİMSEL ÇALIŞMALAR VE ELDE EDİLEN BULGULAR

Yayla ve Kaplan (2019), 'Öğrencilerin Matematikte Zorlanma Nedenlerine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri' konulu bir araştırmada, 167 ortaokul öğrencisi ve 33 Matematik öğretmenin görüşlerine başvurmuşlardır. Bunun için açık uçlu sorulardan oluşan bir form oluşturmuşlardır. Formlardan elde ettikleri verileri, kodlama yöntemiyle maddeleri ilişkilendirerek yorumlamışlardır: Buna göre öğrenciler, Matematik dersindeki başarısızlıklarının nedenlerini, 'Öğretmen, öğrenci, materyal ve sınıf ortamı, müfredatın yoğunluğu; program, sistem, hazır bulunmuşluk şeklinde sıralanmıştır. Çözüm önerileri de Matematik dersinin içeriğinin öğrenci seviyesine göre ayarlanmalı; yoğunluğu azaltılmalı yönünde olmuştur. Eğitim programının bu doğrultuda tekrar gözden geçirilmesi önerilmiştir. Bu çalışmada dikkat çeken bir madde de; öğrencilerin temel eğitimlerinin zayıf; dört işleme tam olarak öğrenmeden ortaokula geldikleri; bu nedenle Matematik dersinde

çok zorlandıkları vurgulanmıştır. Sınıfta; konu anlatılırken daha çok soru çözülmeli; öğrencilerin derse katılımları sağlanmalıdır. Ders kitaplarının daha anlaşılır olması gibi önemli bir husus dile getirilmiştir. Özellikle ders kitaplarındaki konuların görsel-ışitsel araçlarla desteklenerek işlenmesinin öğrencinin öğrenmesini kolaylaştırdığı; dersi zevkli hale getirdiği ifade edilmiştir. Konuyu anlayamayan öğrenciler için ‘Destekleyici etüt ve ders verilmesi gerektiği; bu durumun öğretmene ek yük çıkartmayacağı; hatta öğrencinin öğrenmesini kolaylaştırması bakımından bir pekiştirme görevi üstlendiği belirtilmiştir. Bu araştırmada ayrıca öğretmenler, öğrencilerin ‘Matematik dersine karşı önyargılı olduklarını; ‘Matematik dersi zordur ’ görüşü nedeniyle öğrencilerin Matematik dersini öğrenirken önlerine engel koyduklarını beyan ettikleri ifade edilmiştir.

Araştırmacı Ali NESİN (2020), Matematik dersinde öğrencilerin başarılı olabilmeleri için önerilerde bulunmuştur: ‘Merkezi sistemden vazgeçilerek; ülkeyi coğrafi bölgelere göre akademiler oluşturulup bu akademilerin sorumluluğuna eğitim programlarının verilmesini önermiştir: Buna göre İstanbul’daki öğrencinin sahip olduğu imkan ile Ağrı’daki öğrencinin sahip oldukları imkanların; sosyo-kültürel ortamların öğrenmeye olan etkisine vurgu yaparak bölgeye göre eğitim programları oluşturulmalı ve bu programlar doğrultusunda öğrenciler yetiştirilmelidir. Bu yöntem ile ‘Merkezi sistem sınav uygulaması’ da yapılmayacaktır. Bölgesel akademilerin elinde olacak eğitim uygulamaları sayesinde akademiler (bölgeler) arası rekabet de uygulanabilir. Rekabet sayesinde başarıdan söz etmek de mümkündür. Nesin (2020), öğretmen yetiştirme süreçlerine vurgu yapmış; öğretmenlerin akademik bilgi ve donanımlarına dikkat çekerek; öğretmenlerin Fen-Edebiyat Fakültelerinden mezun olmaları gerektiğini vurgulamıştır. Nesin’e göre Matematik öğretmenlerinin Fen Fakültesi mezunu olmaları gerekmektedir. Ayrıca Nesin’e göre (2020), öğretmenler, kendilerini geliştirmeli; her yıl öğretmenlerin akademik bilgilerinin sınanmasının; sınav yapılmasının isabetli olacağını; yapılan bu sınavda yüksek not alan öğretmenlerin maaşlarında iyileştirme yapılması suretiyle öğretmen kalitesinin artırılması yoluna gidilmesi gerektiğinin altını çizmiştir. Nesin araştırmasında, Matematik dersinde başarılı olmanın ‘Öğrencinin yoğunlaşması; dikkatini toplamasına’ bağlamıştır; Öğrencinin uzun süre yerinden kalkmadan soru çözebilmesi için çocuklara *yoğunlaşmayı* öğretmek gerekmektedir. Bunun için çocuğa boş zaman etkinlikleri yaratmak; boş zaman etkinliklerinde uğraşlarla çocuğu meşgul etmek gerekmektedir: Kilişe uğraşlardan yola çıkarsak kitap okumak, resim yapmak, dans etmek, müzik dinlemek, şarkı söylemek, müzik aleti çalmak, pul koleksiyonu yapmak, makasla kesilen elişiler yapmak, örgü örmek vb. sıralanmaktadır. Bu uğraşların zihni rahatlattığına dair uzman görüşlerine rastlamak da mümkün.

Danışman, Bozcuoğlu ve Ünlüer (2021), ‘Öğrencilerin Genel Başarı ve Matematik Başarısı Deneyimleri: Fenomenolojik Bir Araştırma’ konulu araştırmalarında, araştırmacılar tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak elde edilen veriler, tematik içerik analiz tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin genellikle başarıyı konulan bir hedefe ulaşma olarak gördükleri; öğrencilerin başarı algılarının ilkökul kademesinden itibaren not-ağırlıklı olmaktan uzaklaştığı, ancak bu değişimin asıl olarak lise kademesinden sonra belirginleştiği ortaya çıkmıştır. Ayrıca, öğrencilerin matematik dersindeki başarılarının genel başarıları üzerinde etkisi olduğu, matematik başarılarının arkadaşlarıyla olan sosyal ilişkilerinden ziyade, aileleri ve öğretmenleri ile olan ilişkilerini daha çok biçimlendirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öztürk (2009), ‘*Matematik Dersinde Başarısızlığın Nedenleri ve Önlemleri*’ konulu makalesinde; aşağıda sıralanan *nedenler ve önerilerden* söz etmiştir:

Matematik Ders Başarısızlığının Nedenleri

- *Öğrenmek için değil; not almak için çalışma,
- *Öğrenememe korkusu,
- * Önyargı,
- *Dersin temel felsefesinin verilmemesi; öğretmenin dersini sevdirememesi,
- *Öğretmen-Öğrenci diyalogunun yetersizliği.

Cözüm Önerileri ve Öğretmenler Tarafından Alınması Gereken Önlemler

- *Konu karmaşık hale gelmeden en sade haliyle öğrenciye anlatılmalı,
- *Öğretmen konuya hakim olmalı; konuyu çok iyi bilmeli,
- *Öğretmen, öğrenciler arası rekabeti/ yarışmayı sonlandırmalı.
- *Öğrencilere, küçük gruplar halinde çalışmalarını için imkanlar sağlanmalı,
- *Öğretmen, daha yavaş öğrenenlere daha çok imkanlar sağlamalı.
- *Öğrencinin hını ölçen testlerden uzaklaşmalı.
- * Öğrenci, başardıkça; soru çözdükçe ödüllendirilmeli.
- *Öğretmen, cevaba değil; çözüm yoluna da odaklanmalı.
- *Öğretmen, dersi monotonlaştırmamalı; arada derste espri yaparak dersi sıkıcı hale getirmemeli.
- *Matematik, asla bir ceza unsuru olarak kullanılmamalı.
- *Öğrenciye, Matematiğe nasıl çalışılması gerektiği anlatılmalı.
- *Matematiğin günlük yaşamda nasıl kullanılacağına da olanak sağlanmalı; öğrenilenlerin pratiğe dökülmesi sağlanmalıdır.
- *Öğretmen, öğrencisinin öğrenme kapasitesini bilmeli; kafasında öğrenmesine engel bir hal bırakmamalıdır.

Baştürk (2012), ‘Sınıf Öğretmenlerinin Öğrencilerin Matematik Dersindeki Başarı ya da Başarısızlığına Atfettikleri Nedenler’ konulu araştırmasında öğretmen e öğrencilerin matematik dersi ve diğer derslerdeki başarı ve başarısızlığa yönelik atıfların, öğrencilerin motivasyonlarında ve öğrenme süreçlerinde etkili olduğuna dikkati çekmiştir. Özellikle başarısızlık karşısında öğrenci, ‘içsel denetim’ odaklı ise bu başarısızlığının nedenini kendisinden kaynaklandığını düşünür ve çözüm odaklı düşünmeye sevk eder kendini.. Yok eğer başarısızlığının nedenini, öğretmene, arkadaşlarına, çevresel etmenlere atfederse; yani dışsal denetim odaklı ise, başarısızlığına çözüm bulmak yerine; başarısızlığına bahaneler oluşturur ve önyargılı olur; başarmak için gayret etmez, motivasyonu düşer.

Bu araştırma bulguları arasında dikkat çeken bir diğer bulgu da öğretmenlerin matematik dersindeki başarısızlığı daha çok öğrenciden kaynaklanan nedenlere yoğunlaşmış olmasıdır. Yani öğretmen, öğrencinin Matematik dersindeki başarısızlığından kendisine pay biçmemiştir. Bu durum, öğretmenin aslında mesleki açıdan kendini geliştirmesine ve kariyerine olumsuz bir etki bırakmaktadır.

İnternette; eğitim ile ilgili forumlardan konuyla ilgili öğretmenlerin şahsi görüş ve önerileri araştırılmış; aşağıda sıralanan ders başarısızlığı ve özellikle Matematik dersindeki başarısızlığın nedenleri sıralanmış; beraberinde çözüm önerileri de sunulmuştur:

1. İlkokul döneminde; birinci sınıfta, okuma yazma öğretimine ağırlık verilerek aynı özen ve dikkati Matematik öğretimine verememek. Okuma-yazma çalışmalarında çocuğu bezdirerek kısa sürede okuma-yazma becerisini kazandırmak. Halbuki öğrenci severek ve isteyerek ideal süreç içinde okuma-yazma becerisini kazanmalı.
2. 2005 yılında herhangi bir pilot uygulama olmadan; birdenbire ‘Davranışçı Eğitim’ modelinden ‘Yapılandırıcı Eğitim Modeli’ne geçildi. Batıda uygulanan bu sistem, doğrudan ülkemizde uygulanmaya başladı; öğretmenlere bu sistem, doğru düzgün tanıtılmadan; uygulamaya konuldu: Halbuki *Yapılandırıcı Eğitim Modeli* ile öğretmenler, öğrencilere, yaratıcı oyunlar; eğlenceli etkinliklerle Matematiği öğretmeliydiler.
3. Zihinden işlem yapmayı erteleyerek Matematik öğretilmeye çalışılmaktadır.
4. Kalabalık sınıflarda (örneğin 30-40 kişilik), öğrencilerin aralarındaki seviye farkı gözetilmeksizin Matematik öğretilmeye çalışılmaktadır.
5. Kaynak kitaplarının içerik bakımından yetersizliği ve her öğrencinin seviyesi uymadığı gerçeğini vurgulamamız gerekmektedir.
6. Öğrencilerin yeteneklerini göz ardı eden bir eğitim sistemi söz konusu.
7. Öğretmenleri, okul yönetim süreçlerine dahil etmek gerekiyor: ‘Öğretmen, okulun yönetim süreçlerine dahil oldukça, okula aidiyet duygusu artar; hem okula hem de öğrencisine sahip çıkmaya başlar. Öğretmenin bu kişisel gayreti ve başarısı, öğrencisinin neden başarısız olduğunu dert edinmeye sevk eder.
8. Öğretmen, matbu ders planıyla değil; bizzat kendisinin emek vererek hazırladığı ders planlarıyla derse girmelidir. Öğretmen, dersine hazırlık yaparak girdiği için öğrencisinin de derse hazırlıklı gelmesini sağlayacaktır. Bu da ders başarısını arttıracaktır.
9. Öğrenci için ‘Boş Zaman Etkinlikleri’ öğrenmeyi kolalaştırır ve de hızlandırır. Deney yapmak, kitap okumak; öğrenmeyi hızlandıran etkinliklerdir.
10. Sınav odaklı başarı ölçümü olmamalıdır: *Sentez yapma*, bilgiyi kullanma, hayal gücünü ölçmeye yönelik sınavlar yapılmalı. Test çözme, bildiğini tekrar etme yöntemidir ve öğrenciyi ezberlemeye yönlendirir.
11. ‘Okul öncesi Eğitim’ Matematik öğrenmede önemli bir yer tutuyor.

12. Hayal gücü yüksek, muhakeme yeteneğine sahip, analiz ve sentez yapabilen, yeni fikir ve düşünceleri ortaya koyabilen, rekabetçi bireyler yetiştirmek istiyorsak 'Proje bazlı öğrenme', 'deney yaparak öğrenme' ortamı hazırlanmalıdır.
13. Matematiğe olan bakış açısı, Matematik ders başarısını etkilemektedir.
14. Diğer derslerden başarılı olmak için Matematik dersinden geçiyor.
15. Matematik problemi çözen bireylerin, kolaylıkla analitik düşünebildikleri ve günlük hayatta karşılaştıkları sorunları, kolaylıkla çözebildikleri gözlenmiştir.
16. Matematik dersinde başarılı olan öğrencilerin atılganlık ve benlik algısı düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür.
17. Öğretmenini seven öğrenci , dersini de sevmektedir.
18. *Atıflar*, ders başarısını doğrudan etkilemektedir.
19. *İnançlarımız* da atıflarımız gibi başarılı olup olmamayı etkiler: 'Öğrenilmiş Çaresizlik' gibi..
20. Öğrencilerin Matematik dersinde başarılı olmaları, onların Matematik dersinden başarılı olmayı istemelerine bağlıdır.
21. '*Matematik zordur.*': Gerçekten Matematik zor mudur? 'Başarı' odaklı eğitim sisteminde Matematiği sevdirmek de sevmek de zordur.
22. 'Sınav Başarısı' odaklı eğitim sisteminde teknik bir alt yapı gerekmektedir. Okul sınavlarının da test usulü sınavlardan oluşması gerekmektedir.
23. PISA sınavında 65 ülke içinde 44. Sıradayız. Matematiği öğretmiyoruz ya da doğru öğretmiyoruz: Merkezi sistemden test usulü sınav ölçümünden; başarı odaklı sınavdan vazgeçmemiz gerekiyor.
24. Öğretmenlere, '*Yüksek Lisans*' yapmak zorunlu hale gelmelidir.
25. Tam yaşında ilkökul birinci sınıfa başlayamama; çocuk, *yedi yaşını doldurduktan sonra* ilkökul birinci sınıfa başlamalı.
26. Okuldan sonra sadece MATEMATİK dersi için değil; diğer dersler de tekrar edilmelidir.
27. Yerleşim yeri; sosyo-kültürel ortamlar, öğrenciler arası etkileşimi sağlar. Bu nedenle, öğrencinin sosyal gelişimi, öğrenmesinde pozitif transfer sağlar. Öz güveni gelişir.
28. Ders saatinin az, kazanımların çok olduğu ders müfredatı, yeniden düzenlenmelidir.
29. Tam öğrenme sağlanmadan, yeni konu verilmemelidir.
30. Öğrenci devamsızlıkları azaltılmalıdır.
31. *Her dersin içeriğine bağlı olarak ders çalışma yöntemi vardır: Matematik ders çalışma yöntemini biliyor musunuz?*
32. *Öğrenciler, soyut kavramları, ancak ergenlik döneminde öğrenebilirler. İlkokul düzeyinde Matematik, somutlaştırarak öğretilmelidir.*
33. Öğrencinin okuduğunu anlama becerisi geliştikçe, Matematik öğrenme becerisi de gelişmektedir.
34. İlkokul ders programında Resim, Müzik, Beden Eğitimi ders saatlerinin sayısı artırılmalıdır.
35. Öğrencinin zihnini rahatlatan ders içi etkinlikler hazırlanmalıdır.
36. Okulların fiziki şartları düzeltilmelidir. Öğretmen, tahta başında kendini hapsedmeden, 'Görsel-İşitsel' materyallerle zenginleştirilmiş öğretim programlarıyla Matematik öğretilmelidir.
37. Öğrenciyi dahil ederek ders işlenmeli, ödevlendirme ortamı yaratılmalıdır.
38. Veli desteği ve ilgisi şart.
39. Çocuk doğduğundan beri sayılarla iç içe olmalı.
40. Matematik, özel hayata genelleştirilebilmeli.
41. Matematik öğretirken açıklamalar, kısa cümleler halinde; açık ve anlaşılır halde olmalıdır.
42. Öğrenci tahtaya çıkarak, öğretmenle beraber tahtada soru çözerek konuyu öğrenmelidir.
43. Matematik, ezberlenerek öğrenilmez! Öğrenci, mutlaka, problemi tekrar çözerek ; pekiştirerek öğrenmelidir.
44. Öğretmen konuyu anlatırken, öğrenci kendi cümleleri ile 'Not Tutmalıdır'.
45. Sayılarla oynanan oyunlar oynanmalı; strateji oyunları oynanmalıdır.
46. Kısa vadeli hedefler oluşturulmalıdır.
47. İyice öğrenilmeyen konuyla ilgili soru çözülmemelidir.
48. Öğrenci, anlamadığı konuyu; çözemediği soruyu rahatlıkla öğretmenine sorabilmeli.
49. Matematik yeteneği ve zekasının bireylerde farklı olduğu kabul edilmelidir.
50. İlkokulda matematik sevdirmeli.

III. VERİLERİN ANALİZİ VE ELDE EDİLEN BULGULAR

Elde edilen bulgular, üç ana başlıkta toplanmıştır:

III.1-Okullardan (Öğretmen, Öğrenci ve Veli Anketlerinden) Elde Edilen Verilerin Frekans Analizi

III.2- Ortaokullardan ve Liselerden (Öğretmen, Öğrenci ve Veli Anketlerinden) Elde Edilen Verilerin Ortalamaları

III.3- Ortaokullardan ve Liselerden (Öğretmen, Öğrenci ve Veli Anketlerinden) Elde Edilen Verilerin İlçe Ortalamaları (İlçe Geneli Bulgular)

III.1-Okullardan (Öğretmen, Öğrenci ve Veli Anketlerinden) Elde Edilen Verilerin Frekans Analizi

III.3.1-ŞEBİNKARAHİSAR İLÇE ÖĞRENCİ ANKETİ ANALİZ SONUÇLARIDIR.

ANKET UYGULANAN ÖĞRENCİ SAYILARIDIR.

SIRA NO	OKUL ADI	ANKET UYGULANAN ÖĞRENCİ SAYISI (N)
1	İBN-İ SİNA MTAL	38
2	SAİT TONBUL AİHL	74
3	ÖHHTAL	92
4	FEN LİSESİ	90
5	TTÇPAL	30
6	ŞUA MTAL	35
7	YAVUZ SELİM ORTAOKULU	67
8	İMAM HATİP ORTA OKULU	35
9	YATILI BÖLGE ORTA OKULU	69
10	ŞEHİT OKTAY YEŞİL ORTA OKULU	97
	TOPLAM	*627

NOT:*Her bir OKULUN random /Rastgele beş, altı, yedi, sekiz, dokuz, on, on bir ve on ikinci sınıflardan seçilen toplam öğrenci sayısıdır.

ANKET MADDELERİNİN ANALİZİ

Tablo 1: Öğrencilerin Ders Çalışırken Kendilerine Yardım İsteme Durumuna Göre Dağılımları

Yardım İsteme Durumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	116	%19
Hayır	169	%26
Bazen	342	%55
Toplam	627	%100

Tablo 1'e göre öğrencilerin yarısı, BAZEN 'Ders çalışırken ya da Ödev yaparken' yardıma ihtiyaç duyduklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 2: Öğrencilerin Ödevlerini Zamanında Yapma Davranışına Göre Dağılımları

Ödev Yapma Davranışı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	378	%60
Hayır	72	%11
Bazen	177	%29
Toplam	627	%100

Tablo 2'ye göre, öğrencilerin zamanında ödevlerini yaptıklarını (%60) ifade edebiliriz.

Tablo 3: Öğrencilerin Günlük Tekrar Yapma Davranışına Göre Dağılımları

Günlük Tekrar Yapma Davranışı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	156	%25
Hayır	120	%19
Bazen	351	%56
Toplam	627	%100

Tablo 3'e göre öğrenciler, 'Bazen' (%56) günlük tekrar yaptıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 4: Öğrencilerin Ders Çalışma Yöntemlerini Bilmelerine Göre Dağılımları

Öğrencilerin Ders Çalışma Yöntemlerini Bilme Davranışı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	278	%44
Hayır	349	%56
Toplam	627	%100

Tablo 4'den, Öğrencilerin Ders Çalışma Yöntemlerini Bilmediğini ifade edebiliriz.

Tablo 5: Öğrencilerin Ödev Yaparken Çabuk Sıkılma Davranışına Göre Dağılımları

Ödev Yaparken Çabuk Sıkılma Durumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	228	%36
Hayır	163	%26
Bazen	236	%38
Toplam	627	%100

Tablo 5'e göre, öğrencilerin ödev yaparken çabuk sıkıldıklarını ifade edebiliriz.

Tablo 6: Öğrencilerin Anlamadıkları Konuları Öğretmenlerine Sorma Davranışına Göre Dağılımları

Soru Sorma Davranışı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	319	%51
Hayır	111	%18
Bazen	197	%31
Toplam	627	%100

Tablo 6'ya göre öğrencilerin anlamadıkları konu olduğunda rahatlıkla öğretmenlerine sorduklarını görmek mümkündür.

Tablo 7: Öğrencilerin Dikkatlerinin Dağılıma Durumuna Göre Dağılımları

Dikkati Dağılıma Durumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	215	%34
Hayır	200	%32
Bazen	212	%34
Toplam	627	%100

Tablo 7'den Projemiz için anket uygulanan öğrencilerin ders dinlerken Dikkatlerinin Dağıldığını belirtebiliriz.

Tablo 8: Öğrencilerin Sevdiği Öğretmenlerin Dersini Daha Kolay Öğrenme Durumuna Göre Dağılımları

Öğrenme Durumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	496	%79
Hayır	79	%13
Bazen	52	%8
Toplam	627	%100

Tablo 8'den Öğrencilerin sevdiği öğretmenlerinin dersini daha kolay öğrendiklerini (%79) görmek mümkün.

Tablo 9: Öğrencilerin Başaramamaktan Korktukları Derslere Göre Dağılımları

Ders Adı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Matematik	368	%59
Türkçe	37	%6
İngilizce	84	%13
Fen Bilimleri	94	%15
Sosyal Bilgileri	35	%6
Meslek Dersleri	9	%1
Toplam	627	%100

Tablo 9: Öğrencilerin en çok **Matematik (%59)** dersini başaramamaktan korktukları görülmektedir.

Tablo 10: Öğrencilerin Sevdikleri Derslere Göre Dağılımları

Sevilen Dersler	Sayı (N)	Yüzde (%)
Matematik	157	%25
Türkçe	106	%17
İngilizce	89	%14
Fen Bilimleri	76	%12
Sosyal Bilimler	199	%32
Meslek Dersleri	0	%0
Toplam	627	%100

Tablo 10'dan anlaşıldığına göre, öğrencilerin en sevdiği dersin Sosyal Bilimler alanındaki Derslerin (%32) olduğu görülmektedir.

Tablo 11: Öğrencilerin Hiç Sevmedikleri Derslere Göre Dağılımları

Sevilen Dersler	Sayı (N)	Yüzde (%)
Matematik	219	%35
TDE	41	%7
İngilizce	137	%22
Fen Bilimleri	99	%16
Sosyal Bilimler	131	%20
Meslek Dersleri	0	%0
Toplam	627	%100

Tablo 11'den anlaşıldığına göre, öğrencilerin sevmediği ders Matematik Dersi (%35) olduğu görülmektedir.

Tablo 12: Öğrencilerin Öğrenirken Zorlandıkları Ders Durumuna Göre Dağılımları

Zorlanma Durumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Var	490	%78
Yok	137	%22
Toplam	627	%100

Tablo 12'den, öğrencilerin öğrenirken zorlandıkları ders ya da derslerin olduğu öğrenilmiştir.

Tablo 13: Öğrencilerin Öğrenirken Zorlandıkları Derslere Göre Dağılımları

Ders Adı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Matematik	270	%55
TDE	26	%5
İngilizce	126	%26
Fen Bilimleri	68	%14
Sosyal Bilimler	0	%0
Meslek Dersleri	0	%0
Toplam	490	%100

Tablo 13'e göre, öğrencilerin (%55'i), en çok Matematik dersini öğrenirken zorlandıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 14: Öğrencilerin Çalışmalarına Rağmen Başarılı Olamadığı Derslere Göre Dağılımları

Ders Adı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Matematik	273	%44
TDE	35	%6
İngilizce	105	%17
Fen Bilimleri	128	%20
Sosyal Bilimler	67	%10
Meslek Dersleri	19	%3
Toplam	627	%100

Tablo 14'e göre Öğrencilerin Çalışmalarına rağmen başaramadıklarını düşündüğü dersin Matematik (%44) dersi olduğunu görmek mümkündür.

Tablo 15: Öğrencilerin Başaramadıkları Dersi O Dersin Öğretmenine Söyleyebilme Davranışına Göre Dağılımları

Söylerim/Söyleyemem	Sayı (N)	Yüzde (N)
Söylerim	370	%59
Söyleyemem	257	%41
Toplam	627	%100

Tablo 15'den öğrencilerin %59'unun, Başarısız olduğunu öğretmenine söylediği görülmektedir.

Tablo 16: Öğrencilerin Öğretmenine Başarılı Olamadığını Söylediği Derslere Göre Dağılımları

Ders Adı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Matematik	158	%43
TDE	25	%7
İngilizce	64	%17
Fen Bilimleri	66	%18
Sosyal Bilimler	57	%15
Meslek Dersleri	0	%0
Toplam	370	%100

Tablo 16'ya göre, öğrencilerin (%43), Matematik dersinden başarılı olamadığını öğretmenine söylemişlerdir.

Tablo 17: Anne-babaların Öğretmenlerle Görüşme İsteğine Göre Dağılımları

Öğretmenlerle Görüşme İsteği	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	279	%45
Hayır	172	%27
Bazen	176	%28
Toplam	627	%100

Tablo 17'ye göre, öğrenciler, anne-babalarının öğretmenleriyle görüşmelerini istediklerini ifade edebiliriz.

Tablo 18: Anne-babaların Çocuklarının Ders Başarılarını Takip Etmelerine Göre Dağılımları

Ders Başarısını Takip Etme	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	473	%75
Hayır	44	%7
Bazen	111	%18
Toplam	627	%100

Tablo 18'e göre, anne-babaların çocuklarının başarı durumlarının takipçisi olduklarını (%72) belirtebiliriz.

Tablo 19: Anne-Babaların Çocuklarının Başarılı Olmaları İçin Destekleme Davranışına Göre Dağılımları

Destekleme Davranışı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	571	%91
Hayır	14	%2
Bazen	42	%7
Toplam	627	%100

Tablo 19'a göre, Anne-babaların Çocuklarının başarılı olmaları için (%91) çocuklarını desteklediklerini ifade edebiliriz.

Tablo 20: Öğrencilerin Üniversitede Okumaları İçin Anne-Babalarının İsteğine Göre Dağılımları

Üniversitede Okuma İsteği	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	605	%96
Hayır	22	%4
Toplam	627	%100

Tablo 20'ye göre, anne-babalarının çocuklarını üniversite eğitimi almaları için istekli olduklarını söyleyebiliriz.

Tablo 21: Öğrencilerin Ders Başarısında Etkili Olan Etmenlere Göre Dağılımları

Ders Başarısında Etkili Olan Etmenler	Sayı (N)	Yüzde (%)
Öğrenci	180	%29
Öğretmen	302	%48
Veli	72	%11
Ders Kitapları	20	%3
Kaynak Kitaplar	44	%8
Okul Müdürü	9	%1
Toplam	627	%100

Tablo 21'e göre, öğrenciler, ders başarılarında daha çok Öğretmenlerinin (%48), etkili olduğunu beyan etmişlerdir.

Tablo 22: Öğrencilerin Okul Başarısında Etkili Olan Etmenlere Göre Dağılımları

Öğrencilerin Okul Başarısına Göre Dağılımları	Sayı (N)	Yüzde (%)
Öğretmenin Öğretim Teknikleri (Ders Anlatım Yöntemi)	347	%55
Okulun fiziki ve donanım şartları	34	%5
Öğrencinin öz disiplinli olması (Sorumluluk sahibi olması)	122	%20
Ev ortamında ders çalışmak için uygun bir yerin olması	66	%11
Okulun sahip olduğu disiplin anlayışı	58	%9
Toplam	627	%100

Tablo 22'ye göre, Öğrenciler, okul başarılarında 'Öğretmenin Öğretim Teknikleri'nin daha çok etkili olduğunu (%55) belirtmişlerdir.

Tablo 23: Öğrencilerin Sosyal Medya Kullanımlarına Göre Dağılımları

Sosyal Medya Kullanımı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	507	%81
Hayır	120	%19
Toplam	627	%100

Tablo 23'e göre öğrencilerin çoğunlukla (%81), sosyal medyayı kullandıklarını görmek mümkündür.

Tablo 24: Öğrencilerin Sosyal Medya Kullanım Sürelerine Göre Dağılımları

Sosyal Medya Kullanım Süresi	Sayı (N)	Yüzde (%)
30 dakikadan az	88	%17
1 saat	163	%32
2 saat	123	%24
2 saatin üzerinde	136	%27
Toplam	510	%100

Tablo 24'e göre sosyal medya kullanan öğrencilerin %32'si günde ortalama 1 saat sosyal medya kullandıklarını beyan etmişlerdir.

III.3.2-İLÇE ANKET UYGULANAN ÖĞRETMEN SAYILARI

SIRA NO	OKUL ADI	ANKET UYGULANAN ÖĞRENCİ SAYISI (N)
1	ŞEHİT UFUK AKTAĞ MTAL	9
2	HHTAL	8
3	İBN-İ SİNA MTAL	10
4	SAİT TONBUL AİHL	10
5	TTÇPAL	10
6	FEN LİSESİ	11
7	YAVUZ SELİM ORTAOKULU	29
8	İMAM HATİP ORTA OKULU	11
9	YATILI BÖLGE ORTA OKULU	16
10	ŞEHİT OKTAY YEŞİL ORTA OKULU	7
11	İSTİKLAL İLKOKULU	18
12	AVUTMUŞ İLKOKULU	7
	TOPLAM	*146

Anket uygulanan Öğretmen Sayısı;146'dır. Gönüllülük esası dikkate alınmıştır.

ÖĞRETMENLERİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE GÖRE DAĞILIMLARI

Tablo 1: Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Sayı (N)	Yüzde(%)
Kadın	85	%58
Erkek	61	%42
Toplam	146	%100

Anketi dolduran öğretmenlerin %58'i Kadın, %42'si erkektir.

Tablo 2: Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Dağılımları

Mesleki Kıdem	Sayı (N)	Yüzde(%)
1-5 yıl	63	%43
6-10 yıl	51	%35
11-15 yıl	20	%14
16 yıl ve üstü	12	%8
Toplam	146	%100

Tablo 2'ye göre, öğretmenlerin çoğunlukla (%43) 1-5 yıl arası mesleki kıdeme sahip oldukları görülmektedir.

ÖĞRETMENLERİN ANKET MADDELERİNE GÖRE DAĞILIMLARI

Tablo 1: Öğrencilerin En Çok Başarısız Oldukları Derslere Göre Dağılımları

Öğrencilerin En Çok Başarısız Oldukları Dersler	Sayı (N)	Yüzde(%)
Matematik	125	%54
Türkçe	26	%11
İngilizce	43	%19
Fen Bilimleri	25	%11
Sosyal Bilgiler	13	%5
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	0	%0
Toplam	*232	%100

*Bazı öğretmenler, bu maddede birden çok ders ismi belirtmiştir.

Tablo 1'den anlaşıldığı üzere, öğretmenlerimiz, çoğunlukla (%54), öğrencilerin en çok '*Matematik*' dersinde başarısız olduklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 2: Öğretmenlerin Ders Başarısı Kriterlerine Göre Dağılımları

Ders Başarı Kriteri	Sayı (N)	Yüzde(%)
Ders içi performansı	34	%24
Sınav Başarısı	12	%8
Sınıf seviyesine göre kapasitesi	6	%4
Akranlarıyla olan uyumu, davranışları,	6	%4
Gösterdiği gelişim	62	%42
Dersi dinlemesi,	8	%6
Kazanım değerlendirme testlerindeki performansı/başarısı.	18	%12
Toplam	146	%100

Tablo 2'ye göre, Öğretmenlerimiz 'Ders Başarı Kriteri' olarak öğrencinin '**Gösterdiği Gelişim**' i daha çok (%42) dikkate almaktadır diyebiliriz.

Tablo 3: Öğretmenlerimizin Derse Başlamadan Önce Bir Önceki Konuyu Tekrar Yapma Durumuna Göre Dağılımları

Tekrar Yapma	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	110	%75
Hayır	4	%3
Bazen	32	%22
Toplam	146	%100

Tablo 3'e göre, öğretmenler, çoğunlukla (%75) derse başlamadan önce, bir önceki konuyu tekrarladıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 4: Öğretmenlerin Farklı Öğretim Tekniklerini Kullanmalarına Göre Dağılımları

Farklı Öğretim Teknikleri	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	113	%77
Hayır	2	%1
Bazen	31	%22
Toplam	146	%100

Tablo 4'e göre öğretmenlerimiz çoğunlukla (%77), farklı öğretim tekniklerini kullandıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 5: Öğretmenlerin Kullandıkları Öğretim Tekniklerine Göre Dağılımları

Öğretim Teknikleri	Sayı (N)	Yüzde (%)
Soru Sorma Tekniği	115	%28
Problem Çözme Tekniği	43	%12
Sesli Okuma Tekniği	50	%13
Sessiz Okuma Tekniği	17	%4
Gösterip Yaptırma Tekniği	56	%14
Beyin Fırtınası Tekniği	68	%17
Gezi Tekniği	1	%1
Gözlem Tekniği	10	%2
Deney (Laboratuvar) Tekniği	8	%1
Gösteri Tekniği	7	%1
Rol Oynama Tekniği	5	%1
Drama (Doğaçlama) Tekniği	13	%3
Konuşma Halkası Tekniği	3	%1
İstasyon Tekniği	3	%1
Altı Şapkalı Düşünme Tekniği	0	%0
Altı Ayakkabı Uygulama Tekniği	1	%0
Mikro Öğretim	1	%0
Benzetim (Simülasyon) Gerçeğe Yakın Yapay Ortam Tekniği	0	%0
Sergi Tekniği	3	%1
Görüşme (Mülakat) Tekniği	0	%0
Ayrılıp Birleşme Tekniği	0	%0
Zıt Panel Tekniği	0	%0
Sinektik Tekniği	0	%0
Toplam	*404	%100

*Bu maddeye öğretmenlerden üç seçenek işaretlemeleri istendiği için toplam 404 seçenek işaretlenmiştir.

Tablo 5'ye göre, Öğretmenlerin sırasıyla en çok kullandıkları öğretim tekniklerinin 'Soru Sorma (%28), 'Beyin Fırtınası (%17), Benzer orana sahip olan (%12-13-14) üç teknik olan; 'Problem Çözme Tekniği, Sesli Okuma Tekniği ve Gösterip Yaptırma Tekniği' olduğunu görmekteyiz.

Tablo 6: Öğretmenlerin Derslerini Sevdirmek İçin Uyguladıkları Yöntemlere Göre Dağılımları

Uygulanan Yöntemler	Sayı (N)	Yüzde (%)
Sık Sık ders içi performans görevi veririm.	15	%10
Ders dışı öğrenme ortamlarını düzenlerim	6	%5
Sosyal faaliyetlerde bulunurum.	15	%10
Farklı öğretim tekniklerini uygularım.	58	%40
Ödüllendirerek derse ilgilerini arttırırım.	45	%31
Akran/arkadaş desteğini alırım.	5	%3
Veli desteğini alırım	2	%1
Toplam	146	%100

Tablo 6'ya göre, öğretmenlerin çoğunlukla (%40), derslerini sevdirmek için 'Farklı öğretim tekniklerini uyguladıkları' nı ifade etmişlerdir.

Tablo 7: Öğretmenlerin Öğrenci Ders Başarısızlığı Nedenlerine Göre Dağılımları

Ders Başarısızlığının Nedenleri	Sayı (N)	Yüzde(%)
Derse hazırlıksız gelmek, ders çalışmamak	107	%25
Dersi dinlememek	64	%16
Devamsızlık	18	%4
Motivasyon düşüklüğü	47	%11
Aile ilgisizliği	67	%16
Akran çatışması	7	%2
Arkadaşlık ilişkileri; arkadaş çevresi	20	%5
Öğrencinin para kazanmak için okul dışında	1	%0

bir işte çalışması		
Müfredatın öğrencinin seviyesine göre ağır olması	12	%3
Sınıf yönetiminde yeterli olamama	6	%1
Velinin okul başarısında beklentinin yüksek olması	5	%1
Ders planı yapmadan konuyu anlatmak	1	%0
Öğrencinin hazır bulunuşluğunun yetersiz olması	37	%10
Yeterince beslenememe	0	%0
İnternet ve teknoloji bağımlılığı	31	%7
Toplam	*423	%100

*Öğretmenlerden bu maddeye yanıtlamaları için 3 seçenek işaretlemeleri istenmiştir. Bu maddeye toplamda 423 seçenek işaretlenmiştir.

Tablo 7'ye göre, Öğretmenler, Öğrencilerinin Ders Başarısızlığının en önemli 3 nedeni olarak sırayla; 'Derse hazırlıksız gelmek, ders çalışmamak (%25)', 'Aile ilgisizliği (%16)', 'Öğrencinin dersi dinlememesi (%16)' olduğunu ifade etmişlerdir.

Tablo 8: Öğretmenlerin Öğrencilerinin Ders Başarısını Arttırmaya Yönelik Aldıkları Tedbirlere Göre Dağılımları

Alınan Tedbirler	Sayı (N)	Yüzde(%)
Ödevlendiririm.	86	%21
Akran desteğini sağlarım	64	%16
Velisi ile görüşürüm	84	%21
Rehberlik Servisinden ya da Rehberlik ve Araştırma merkezinden yardım isterim	37	%9
Okul idaresinden yardım isterim.	8	%2
Öğrencimi okuldan sonra fazladan ders çalıştırırım.	11	%3
Farklı kaynak kitapları öneririm.	32	%8
Öğretmen arkadaşlarımdan yardım, görüş ve öneri alırım.	60	%15
Online olarak farklı kaynaklara yönlendiririm.	25	%5
Toplam	*407	%100

*Öğretmenlerden bu maddeyi yanıtlamaları için 3 seçenek işaretlemeleri istenmiştir.

Tablo 8'e göre, Öğretmenlerin öğrencilerinin ders başarısını arttırmaya yönelik aldıkları tedbirler sırayla; 'Velisi ile görüşürüm (%21)', 'Ödevlendiririm.(%21)', 'Akran desteğini sağlarım.(%16)' ifadeleri olmuştur.

Tablo 9: Öğretmenlerin Öğrenci Ders Başarısında Etkili Olan Etmenlere Göre Dağılımları

Öğrenci Ders Başarısında Etkili Olan Etmenler	Sayı (N)	Yüzde (%)
Öğrenci	92	%63
Öğretmen	32	%22
Veli	22	%15
Ders Kitapları	0	%0
Kaynak Kitaplar	1	%0
Okul Müdürü	0	%0
Toplam	146	%100

Tablo 9'a göre öğretmenler, öğrenci ders başarısında en önemli etkenin 'Öğrenci (%63)' olduğunu ifade etmişlerdir.

Tablo 10: Öğretmenlerin Ders Çalışma Yöntemlerine Açıklamalarına Göre Dağılımları

Açıklama Yapma	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	107	%73
Hayır	5	%3
Sorulduğunda söylerim.	30	%24
Toplam	146	%100

Tablo 10'a göre, Öğretmenlerin çoğunlukla öğrencilerinin başarılı olmaları için ders çalışma yöntemlerini açıkladıklarını (%76) görmekteyiz.

Tablo 11: Öğretmenlerin Öğrenci Sorunlarıyla İlgilenme Davranışına Göre Dağılımları

İlgilenme Davranışı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	145	%99
Hayır	0	%0
Hata yapmaktan çekinir, rehber öğretmene başvurmasını öneririm	1	%1
Toplam	146	%100

Tablo 11'e göre öğretmenlerin tamamının (%100), öğrencilerinin sorunlarıyla ilgilendiğini söyleyebiliriz.

Tablo 12: Öğretmenleri, Öğrencileri Başarısız Oldukları Zaman Davranışlarına Göre Dağılımları

Davranışlar	Sayı (N)	Yüzde (%)
Süreç içinde çalışarak başarılı olacağına inanırım	72	%17
Velisi ile görüşürüm.	88	%21
Bir süre gözlemlerim.	92	%22
Üzülür, kaygılanırım.	8	%2
Öğrencimle başarısızlığı ile ilgili görüşürüm	72	%17
Öğrencimin başaramayacağını düşünürüm.	6	%2
Diğer derslerdeki başarısını/ performansını araştırırım.	57	%12
Okul idaresinden yardım isterim.	6	%2
Çalışkan bir öğrenciden yardım almasını sağlarım.	19	%5
Toplam	*420	%100

*Öğretmenlerden bu maddeyi yanıtlamaları için 3 seçenek işaretlemeleri istenmiştir.

Tablo 12'ye göre öğretmenler, öğrencileri başarısız olduğu zaman sırayla ; 'Velisi ile görüşürüm (%21)', 'Bir süre gözlemlerim. (%22)', 'Öğrencimle başarısızlığı ile ilgili görüşürüm (%17)' ifadelerini kullanmışlardır.

Tablo 13: Öğretmenlerin Öğrencilerinin Ev Ortamını Merak Etme Durumuna Göre Dağılımları

Merak Etme Durumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	97	%66
Hayır	4	%3
Bazen	45	%31
Toplam	146	%100

Tablo 13'e göre, öğretmenlerin çoğunlukla (%), öğrencilerinin ev ortamlarını merak ettiklerini söylememiz mümkündür.

Tablo 14: Öğretmenlerin Öğrenci Ev Ziyaretlerini Yararlı Bulmalarına Göre Dağılımları

Yararlı Bulma Durumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	79	%54
Hayır	10	%7
Kısmen	57	%39
Toplam	146	%100

Tablo 14'e göre, Öğretmenlerin Öğrenci Ev Ziyaretlerini çoğunlukla (%54), yararlı bulduklarını ifade edebiliriz.

Tablo 15: Öğretmenlerin Ders Materyallerini Yeterli Bulmalarına Göre Dağılımları

Yeterli Bulma Durumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	47	%32
Hayır	37	%25
Kısmen	62	%42
Toplam	146	%100

Tablo 15'e göre öğretmenler, ders materyallerini kısmen (%42) yeterli bulduklarını beyan etmişlerdir

Tablo 16: Öğretmenlerin Öğrenci Başarısında Okul Veli İşbirliği Tutumuna Göre Dağılımları

Okul-Veli İşbirliği Tutumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	138	%95
Hayır	1	%1
Kısmen	7	%4
Toplam	146	%100

Tablo 16'ya göre, öğretmenler, öğrenci okul-veli işbirliğinin önemini (%95) vurgulamışlardır diyebiliriz.

Tablo 17: Öğretmenlerin Okul Yönetiminin Öğrenci Başarısında Etkili Bulma Durumuna Göre Dağılımları

Okul Yönetiminin Etkisi	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	107	%73
Hayır	5	%1
Kısmen	34	%26
Toplam	146	%100

Tablo 17'ye göre, Öğretmenler 'Okul Yönetiminin Öğrenci Ders Başarısında çoğunlukla (%73) etkili olduklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 18: Öğretmenlerin Mesleki Başarılarında Etkili Olan Etmenlere Göre Dağılımları

Öğretmenlerin Mesleki Başarılarında Etkili Olan Etkenler	Sayı (N)	Yüzde (%)
Okul idaresinin yaklaşımı	35	%8
Mesleğinizi sevmeniz	114	%28
Öğrencilerinizi sevmeniz	83	%20
Alanınız/branşınızla ilgili yayınları takip etmeniz	39	%9
Sosyal kültürel faaliyetlere katılmanız	5	%1
Meslektaş dayanışmanız	18	%4
Öğrencilerinizin gelişimini takip etmeniz	33	%8
Sağlıklı olmanız	18	%4
Okul Ortamındaki huzur	69	%18
Toplam	*414	%100

Öğretmenlere, bu maddeyi yanıtlamaları için 3 seçenek işaretlemeleri istenmiştir. Bu maddede toplamda 414 seçenek işaretlenmiştir.

Tablo18'e göre, öğretmenlerin mesleki başarılarında sırayla, 'Mesleğini sevmesi (%28)', 'Öğrencileri Sevmesi (%20)', 'Okul Ortamındaki Huzur(%18)'un etkili olduğu ifade edilmiştir.

Tablo 19: Öğretmenlerin Yükseköğretimde Edindikleri Bilgileri Yeterli Bulma Tutumuna Göre Dağılımları

Yükseköğretimde Bilgileri Yeterli Bulma Tutumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	45	%31
Hayır	29	%20
Kısmen	72	%49
Toplam	146	%100

Tablo 19'a göre öğretmenlerin yükseköğretimde edindikleri bilgilerin meslek yaşamlarında *kısmen* yeterli olduğunu (%49) beyan etmişlerdir.

Tablo 20:Öğretmenlerin Rehberlik Derslerinde Öğrenci Başarısını Arttırmak İçin Üzerinde Durdukları Konu Başlıklarına Göre Dağılımları

Rehberlik Konu Başlıkları	Sayı (N)	Yüzde (%)
Ders Çalışma Yöntemlerini anlatırım.	40	%27
Başarısızlığın Nedenlerini Araştırırım.	28	%19
Öğrencilerin motivasyonu için çaba sarf ederim.	52	%36
Öğrencilerin zeka türlerini araştırırım; farklı tekniklerle bilginin kalıcı olmasını sağlarım.	23	%16
Diğer	3	%2
Toplam	146	%100

Tablo 20'ye göre öğretmenler, rehberlik derslerinde öğrenci başarısını arttırmaya yönelik daha çok (%36) 'Öğrencilerin Motivasyonları için çaba sarf ettiklerini' beyan etmişlerdir.

III.3.3-İLÇE VELİ ANKETİ ANALİZ SONUÇLARIDIR.

SIRA NO	OKUL ADI	ANKET UYGULANAN ÖĞRENCİ SAYISI (N)
1	YAVUZ SELİM ORTAOKULU	20
2	İMAM HATİP ORTA OKULU	13
3	YATILI BÖLGE ORTA OKULU	20
4	ŞEHİT OKTAY YEŞİL ORTA OKULU	16
5	TÜRK TELEKOM ÇOK PROGRAMLI ANADOLU LİSESİ	11
6	ŞEHİT UFUK AKTAĞ MTAL	19
7	SAİT TONBUL AİHL	20
8	HHTAL	20
9	FEN LİSESİ	11
10	İBN-İ SİNA MTAL	13
	TOPLAM	*163

NOT:*Her bir Orta Okulun beş, altı, yedi ve sekizinci sınıflar ile liselerden dokuz, on, on bir ve on ikinci sınıflar dan rastgele uygulanan toplam VELİ sayısıdır.

VELİLERİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNE GÖRE DAĞILIMLARI

Tablo 1. Velilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Sayı (N)	Yüzde (%)
Kadın	84	%52
Erkek	79	%48
Toplam	163	%100

Tablo 1' e göre, anketi dolduran velilerin %52'si kadın, %48'i erkektir.

Tablo 2: Velilerin Yaş Aralığına Göre Dağılımları

Yaş Aralığı	Sayı (N)	Yüzde (%)
20-29 Yaş Aralığı	7	%4
30-39 Yaş Aralığı	52	%32
40-49 Yaş Aralığı	55	%34
50 yaş ve üstü	49	%30
Toplam	163	%100

Tablo 2'ye göre, veliler, çoğunlukla (%34), 40-49 yaş aralığındadır.

Tablo 3: Velilerin Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımları

Eğitim Düzeyi	Sayı (N)	Yüzde(%)
Okur-Yazar Değil	3	%2
Okur-Yazar	0	%0
İlkokul Mezunu	60	%38
Ortaokul Mezunu	37	%24
Lise Mezunu	40	%9
Yükseköğrenim Mezunu	26	%17
Toplam	163	%100

Tablo 4'e göre, velilerin eğitim düzeyleri, daha çok ilkököl düzeyinde dağılım göstermiştir (%38).

VELİLERİN ANKET MADDELERİNE GÖRE DAĞILIMLARI

Tablo 1: Öğrencinin Evde Ders Çalışma Ortamına Göre Dağılımları

Evde Ders Çalışma Ortamı	Sayı (N)	Yüzde(%)
Ayrı bir odası var, orada çalışır.	100	%61
Ortak kullanım alanlarında ders çalışır.	59	%36
Kütüphane ya da okulda ders çalışır.	4	%3
Diğer, belirtiniz.	0	%0
Toplam	163	%100

Tablo 1'e göre, velilerin yarısı, çocuklarının kendi odalarında; diğer yarısı da Çocuğun Ortak kullanım alanlarında ders çalıştığını beyan etmiştir.

Tablo 2: Çocuğun Evde Ders Çalışma Süresine Göre Dağılımları

Evde Ders Çalışma Süresi	Sayı (N)	Yüzde(%)
1 saat	72	%44
2 saat	52	%32
3 saat	27	%17
4 saat ve üzeri	12	%7
Toplam	163	%100

Tablo 2'ye göre, veliler çoğunlukla (%42), çocuklarının günde ortalama 1 saat ders çalıştıklarını beyan etmişlerdir.

Tablo 3: Çocukların Kendisine Ait Bilgisayarı Olma Durumuna Göre Dağılımları

Bilgisayarı Olma Durumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	42	%26
Hayır	102	%63
Evimizdeki bilgisayardan yararlanmaktadır.	19	%11
Toplam	163	%100

Tablo 3'e göre, öğrencilerin çoğunlukla (%63), evlerinde bilgisayar olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4: Çocuğun Evinde İnternet İmkânı Olma Durumuna Göre Dağılımları

İnternet İmkânı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Var	65	%40
Yok	98	%60
Toplam	163	%100

Tablo 4'e göre, velilerin çoğunlukla (%60), internet imkânı olmadığı görülmüştür.

Tablo 5: Velilerin Çocuklarının Ödevlerini Takip Etme Durumuna Göre Dağılımları

Ödev Takip Etme Durumu	Sayı(N)	Yüzde (%)
Evet	51	%31
Hayır	37	%23
Kısmen	75	%46
Toplam	163	%100

Tablo 5'e göre, velilerin çocuklarının ödevlerini kısmen takip ettiklerini söylememiz mümkün (%46).

Tablo 6: Velilerin Çocuklarının Ödevlerini Yaparken Yardım Etme Durumuna Göre Dağılımları

Ödevlere yardım Etme Durumu	Sayı(N)	Yüzde (%)
Evet	37	%23
Hayır	58	%36
Kısmen	68	%41
Toplam	163	%100

Tablo 6'ya göre veliler çocuklarının , ödevlerine kısmen yardım etmeyi tercih ettikleri (%41) görülmektedir.

Tablo 7: Velilerin Çocuklarının Sorunlarıyla İlgilenme Durumlarına Göre Dağılımları

İlgilenme Durumu	Sayı(N)	Yüzde (%)
Evet	139	%85
Hayır	8	%5
Kısmen	16	%10
Toplam	163	%100

Tablo 7'ye göre velilerin çocuklarının sorunlarıyla ilgilendiklerini söyleyebiliriz.

Tablo 8: Öğretmenleri Tanıma Durumunu Göre Dağılımlar

Öğretmenleri Tanıma	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	132	%81
Hayır	31	%19
Toplam	163	%100

Tablo 8'e göre velilerin %81'i çocuklarının öğretmenlerini tanımaktadırlar.

Tablo 9: Velilerin Çocuklarını Başarılı Bulma Durumlarına Göre Dağılımları

Başarılı Bulma	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	102	%63
Hayır	2	%1
Kısmen	59	%36
Toplam	163	%100

Tablo 9'a göre veliler, çoğunlukla (%70) çocuklarını başarılı bulmaktadırlar.

Tablo 10: Velilerin Çocuklarının Başarısız Bulduğu Derslere Göre Dağılımları

Ders Adı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Matematik	97	%60
Türkçe	5	%4
İngilizce	19	%12
Fen Bilimleri	21	%12
Sosyal Bilgiler	8	%4
Din Kül. Ahlak Bil.	0	%0
Meslek Dersleri	13	%8
Toplam	163	%100

Tablo 10'a göre, veliler, çoğunlukla (%60), çocuklarının Matematik dersinde daha çok başarısız bulduklarını beyan etmişlerdir.

Tablo 11: Velilerin Ders Başarı Kriterlerine Göre Dağılımları

Ders Başarı Kriteri	Sayı (N)	Yüzde (%)
Ders İçi Performansı	55	%34
Sınav Başarısı	36	%22
Sınıf Seviyesine Göre Kapasitesi	12	%7
Akranlarıyla uyumu ve davranışları	2	%1
Gösterdiği Gelişim	20	%12
Dersi dinlemesi	29	%18

Kazanım Değerlendirme testlerindeki performansı	9	%6
Toplam	163	%100

Tablo 11'e göre, veliler, çocuklarının ders başarı kriteri olarak en çok çocuğunun 'Ders içi performansı'nın dikkate alınmasını belirtmiştir.(%34)

Tablo 12: Velilerin Ders Başarısı Etmenlerine Göre Dağılımları

Ders Başarısının Etmenleri	Sayı (N)	Yüzde (%)
Öğrenci	74	%46
Öğretmen	76	%46
Veli/Ailesi	10	%6
Ders Kitapları	2	%2
Okul Müdürü	1	%0
Çocuğun Özel Ders Alması	0	%0
Okul Kursları	0	%0
Toplam	163	%100

Tablo 12'ye göre veliler, çocuğunun ders başarısındaki en önemli etkenin 'Öğretmen' ve 'Öğrencinin' (%46) olduğunu ifade etmiştir.

Tablo 13: Velilerin Ders Başarısızlığının Nedenlerine Göre Dağılımları

Ders Başarısızlığının Nedenleri	Sayı (N)	Yüzde (%)
Derse hazırlıksız gelmek, ders çalışmamak	84	%22
Dersi dinlememek	76	%19
Devamsızlık	13	%3
Motivasyon düşüklüğü	60	%15
Aile ilgisizliği	17	%4
Akran çatışması	10	%3
Arkadaşlık ilişkileri; arkadaş çevresi	21	%5
Öğrencinin para kazanmak için okul dışında bir işte çalışması	2	%0
Müfredatın öğrencinin seviyesine göre ağır olması	23	%6
Öğretmenin Sınıf yönetiminde yeterli olamaması	19	%5
Velinin okul başarısında beklentisinin yüksek olması	7	%2
Çocuğun İnternet ve/veya teknoloji bağımlılığı	58	%16
Toplam	*390	%100

*Bu maddede velilerden , üçer seçenek işaretlemeleri istenmiştir. Bu nedenle bu maddenin işaretlenme sayısı 179 olmuştur.

Tablo 13'e göre veliler, ders başarısızlığının nedenlerini sırasıyla; çocuğun derse hazırlıksız gelme ve ders çalışmamayı (%22), 'Dersi Dinlememesini' (%16) ve Çocuğun internet ve teknoloji bağımlılığının (%16) ' olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 14: Velilerin Çocuklarının Başarılı Olmaları İçin Aldıkları Tedbirlere Göre Dağılımları

Alınan Tedbirler	Sayı (N)	Yüzde (%)
Ek kaynak kitap ya da testler alırım	42	%26
Öğretmeniyle görüşürüm	42	%26
Online olarak ders aldırım	4	%2
Planlı ve düzenli ders çalışmasını takip ederim.	63	%39
Özel ders / kurs aldırım.	12	%7
Toplam	163	%100

Tablo 14'e göre, velilerin çocuklarının başarılı olmaları için daha çok (%39) çocuğunun planlı ve düzenli ders çalışmasını takip etmeyi tercih ettikleri görülmektedir.

Tablo 15: Velilerin Çocuklarının Sosyal Medya Kullanmalarını Takip Etme Durumuna Göre Dağılımları

Sosyal Medya Kullanımını Takip Etme	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	103	%63
Hayır	60	%37
Toplam	163	%100

Tablo 15'e göre, velilerin, çocuklarının sosyal medya kullanımını (%63) takip ettiklerini söyleyebiliriz.

Tablo 16: Velilerin Çocuklarını Üniversitede Okutma İsteğine Göre Dağılımları

Üniversitede Okutma İsteği	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	146	%90
Hayır	1	%0
Kararsızım	16	%10
Toplam	163	%100

Tablo 16'ya göre, velilerin çoğunlukla (%90) çocuklarını üniversitede okutmayı istemektedirler.

Tablo 17: Velilerin Okul-Veli İşbirliği Davranışına Göre Dağılımları

Okul-Veli İşbirliği Davranışı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	130	%80
Hayır	33	%20
Toplam	163	%100

Tablo 17'ye göre, velilerin okul-veli işbirliği davranışı ortaya koyduğunu ifade edebiliriz (%80).

Tablo 18: Velilerin Çocuklarını Kıyaslama Davranışına Göre Dağılımları

Kıyaslama Davranışı	Sayı (N)	Yüzde (%)
Evet	21	%13
Hayır	98	%60
Bazen	44	%27
Toplam	163	%100

Tablo 18'e göre velilerin çocuklarını arkadaşı, akrabası, kendi çocukluğu vb diğer bireylerle kıyaslamadığını ifade edebiliriz.

Tablo 19: Velileri Çocuğunun meslek Seçimindeki Davranışına Göre Dağılımları

Velilerin Tutumu	Sayı (N)	Yüzde (%)
Çocuğumun kararına saygı duyarım, ancak yine de fikrimi söylerim.	114	%70
Birlikte karar vermeyi tercih ederim.	26	%16
Çocuğumun yetenek ve ilgi alanlarını tanımaya çalışırım.	12	%7
Öğretmenlerine yönlendiririm.	6	%4
Bu konuda çevremden bir bilene danışırım.	1	%0
Meslekleri tanınması için çocuğumu araştırma yapmaya yönlendiririm.	4	%3
Toplam	163	%100

Tablo 19'a göre velilerin, çocuklarının meslek seçiminde çoğunlukla 'Çocuğumun kararına saygı duyarım, ancak yine de fikrimi söylerim' (%70) seçeneğinde dağılım göstermiştir.

IV. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Öğretmen Anketi (ilçe Geneli) Sonucuna Göre; öğrencilerin en çok başarısız olduğu dersin **Matematik** dersi olduğunu (%54) tespit etmiş bulunmaktayız. Bu sonuç, Projenin Temel Konusu; araştırmanın amacı olan 'İlçemizde de öğrencilerin en çok başarısız olduğu; başaramamaktan korktuğu dersin 'Matematik' dersi miydi sorusunun yanıtı olmuştur. Ayrıca Türkiye geneli araştırmalarda da elde edilen bulgular da desteklenmiş olmaktadır. Benzer sonuç Öğrenci Anketinden de elde edilmiştir: İlçe Geneli Öğrenci Anketi Verilerine göre de

‘Öğrencilerin başaramamaktan korktuğu dersin **Matematik** dersi olduğu (%59) tespit edilmiştir. ‘Başarılı’ olarak nitelendirilen öğrencinin neden ‘Fen Bilimleri’ alanındaki dersler değil de ‘Matematik’ dersini başaramamaktan korkmaktadır?’ Asıl bu soruya yanıt bulunması gerekmektedir. ‘Matematik’ öğretiminde ve öğrenilmesinde bir sıkıntının olduğu karşımıza çıkmaktadır.

Öğrencilere ‘Hiç Sevmedikleri ders’ sorulmuş; **Matematik** dersi olduğu (%35) tespit edilmiştir. ‘Matematik dersinin sevilmesi için ne yapılması gerekmektedir?’ Bu, eğitimde temel bir problemi karşımıza çıkarmaktadır. Öğrencilerin sevdikleri öğretmenin dersini daha kolay öğrendikleri (%79) tespit edildiği için ‘Matematik Öğretmenlerinin’ dersinden çok kendilerini öğrencilerine sevdirmesi; sağlıklı iletişim kurması ile bu problemi kısmen de olsa düzelterek diye düşünmekteyiz.

Öğrencilerin öğrenirken zorlandıkları dersin **Matematik** dersi olması da (%55) bizi şaşırtan bir bulgu olmamıştır. Öğrencilerin Başaramadığını Söyleyebildiği dersin Matematik Öğretmeni olduğu (% 59) bulgusuna ulaşmamız, aslında memnuniyet vericidir. Buradan öğrencilerin Matematik dersi öğretmeniyle iletişime açık olduğunu anlayabiliriz.

Velilerimize de çocuklarının ‘En çok hangi derste başarısız oldukları’ sorulmuş; **Matematik** dersi olduğunu (%60) öğrenilmiştir. Velilerimize ayrıca çocukları için ‘Başarı kriterinin ne olması gerektiği’ sorulmuş ‘Ders içi performansın’ dikkate alınması (%34) ifade edilmiştir. Sınavda aldığı nota göre çocuğunun ‘Başarılı’ olup olmadığının tespit kriterinin ağırlıklı olarak ‘Ders içi Performansı’ olması gerçeği karşımıza çıkmaktadır. Aynı soru öğretmenlerimize de sorulmuş; onlar da öğrencisinin ‘Gösterdiği Gelişimi’ (%42)in dikkate alınması gerektiğini ifade etmişlerdir. Buradan elde edilen bu bulgular, öğrenci başarı kriterinin ağırlıklı olarak Sınavdan aldığı puandan ziyade ders içi performansı ile gösterdiği gelişimin dikkate alınması hususudur.

Öğrenci gelişim gösterdikçe, öğretmeni tarafından sözlü taltifleriyle yüreklendirilmeli, bu gelişimi pekiştirilmelidir. Öğretmeniyle iletişime açık/hazır olan öğrencinin sınıf içinde ders anlatımıyla öğrenci göz teması kurmanın yetersiz kaldığı da bilinmelidir. Öğretmen-Öğrenci ilişkisini güçlendirmek ‘Ders dışı etkinlikler’ karşılıklı güven ilişkisinin oluşmasını sağlayacaktır.

Öğretmenlerimize uyguladıkları ‘**Öğrenme Teknikleri**’ sorulmuş; en çok ‘*Soru Sorma* (%28)’, ‘*Beyin Fırtınası* (%17)’, ‘*Sesli Okuma*’ (%13) tekniklerini kullandıkları tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlere derslerini sevdirmek için uyguladıkları yöntem ve teknikler sorulmuş; ‘Farklı Öğretme Tekniklerini uygulamam’ (%40) seçeneğini işaretlemişlerdir. Öğrencilerimize de ‘Okul Başarısında etkili olan etkenler’ sorulmuş; Öğretmenlerinin Ders Anlatım Yöntemleri’ olduğu (%55) ifade edilmiştir.

Tüm bu veriler göz önünde bulundurulduğunda, Matematik dersindeki başarısızlığın önüne geçebilmek için öncelikle öğrenciye Matematik dersine Çalışma Yöntemi öğretilmelidir. Nitekim Öğrenci anketlerinde öğrencilerin Ders Çalışma Yöntemlerini Biliyor musunuz ‘ sorusuna aldığımız yanıt, bilmediklerine yönelik (%56) olmuştur. Öğrenci Matematik dersine Sosyal Bilgiler ya da Sosyal Bilimler alanındaki derse çalışır gibi çalışmamalıdır. Matematik dersi, öğrencinin Matematik dersinde çözdüğü problemleri evde kendine anlatarak tekrar çözdüğü; işlediği konularla ilgili test çözerek pekiştirmesi suretiyle çalışılması gereken bir derstir.

Gelişim gösteren öğrenci, ödüllendirilmelidir. ‘Ödül’ öğrenmeyi güçlendiren en önemli mekanizmadır. Velilere ‘Çocuğunun Başarılı Olması İçin Aldığı Tedbirler’ sorulmuş; ‘Ek kaynak kitap, test vb almayı’(%26) tercih ettikleri öğrenilmiştir. Buradan hareketle, Veliler de ‘Kaynak Kitap/Yayın Almayı’ ödül davranış haline getirirse, çocuğunun ders başarısını güçlendireceği dikkate alınmalıdır.

Öğrencilere ‘Ders Dinlerken Dikkatiniz Çabuk Dağılır mı?’ sorusu sorulmuş ‘Evet’ (%32) ve ‘Kısmen’ (%34) yanıtının oranlarının hiç de azımsanmayacak düzeyde olduğu dikkatimizi çekmiştir. Dikkat dağınıklığının hem psikolojik hem de rehberlik açısından (Derse hazırlıksız gelmek ve dersi dinlememekten kaynaklı olması nedeniyle) önemlidir. Nitekim velilere çocuğunun Ders Başarısızlığının nedenleri sorulmuş; çocuğunun ‘derse hazırlıksız gelmesi’(%23) ile ‘dersi dinlememesi’(%19) nin etkili olduğu ifadesi yoğunluk kazanmıştır .

Öğretmenlere de ‘Öğrenci Başarısızlığının Nedenleri’ sorulmuş (araştırmamızın bir diğer amacı); ‘Öğrencinin derse hazırlıksız geldiği; ders çalışmadığı’ (%26), ‘Öğrencinin dersi dinlemediği’ (%16) ile ‘Aile/Veli İlgisizliği(%16)’ ifade edilmiştir. Nitekim velilere de ‘Çocuklarının ödevlerine yardım etme,

ödevlerini takip etmeleriyle ‘ ilgili sorular sorulmuş; Kısmen ilgilenebildikleri (%41) ifadesi ile karşılaşmıştır. Şebinkarahisar İlçesinin kırsal kesimde yer alması ve velilerin daha çok çiftçilik ve köy işleriyle geçimlerini sağlaması nedeniyle velilerin ödevleri takip etmede tam manasıyla yeterli olmaları aslında beklenemez. Velilerin demografik özelliklerine baktığımızda da eğitim düzeylerinin daha çok ilkokul mezunu (%38) ve ortaokul mezunu (%27) oldukları dikkati çekmektedir. Bu durum, lise düzeyindeki öğrencinin ders başarısı için hem takip etmede hem de ödevlere yardım etmede şüphesiz veli yetersiz kalacaktır. Okul Başarısının ‘Öğretmen-Öğrenci-Veli’ üçlü sac ayağı halinde gerçekleştiğini de ifade etmemiz gerekmektedir. Bu taraflardaki aksaklık ya da eksiklik çocuğun başarılı olmasını engelleyecektir.

Velilere sorduğumuz sorular arasında ‘evde bilgisayar olup olmadığı ‘ yer almıştır. %63 oranında ‘Hayır’ yanıtı verilmiştir. Buna bağlı olarak da internet imkanının olmadığı da bulgularımız arasında yer almıştır. Akıllı telefonların kullanımın yaygınlaşması sebebiyle evlerde bilgisayar ve internet temin edilmemesi söz konusu olabilir. Ancak ne var ki öğrenciler arasında da kullanımı yaygınlaşan akıllı telefonlardaki internet paketleri, araştırma yapma, öğrenme amaçlı kullanmak yerine daha çok öğrencilerin ‘Sosyal Medya’ mecralarında zaman geçirmeleri için kullanmalarına yol açmaktadır. Nitekim öğrencilerin %89’unun ‘Sosyal Medya’ kullanıcısı oldukları ve günde ortalama ‘1 saat’ (%32), bunu ‘2 saatinde üzerinde’ (%27) kullanım süresini takip ettiği; yani öğrencilerin sosyal medya ile meşgul olduklarını tespit etmiş bulunmaktayız. Bu bulgular, aslında öğrenciler arasında ‘Teknoloji Bağımlılığı’ yaygınlaştığını göstermektedir. Nitekim öğrencinin ders başarısızlığı nedenleri arasında ‘*İnternet ve teknoloji bağımlılığı (%16)*’da ifade edilmiştir.

Öğretmenlerimize ‘Öğrenci Ders Başarısını Arttırmaya Yönelik Aldıkları Tedbirler’ sorulduğunda, ‘Ödevlendiririm (%21) ile Akran Desteğini Alırım (%16) ifadeleri işaretlenmiştir. ‘Akran Desteği ile (Başarılı-Başarısız; Başarılı-Orta Düzey Öğrenci Eşleştirmeleri) hem öğrenciler arası seviye farkı azalacak hem de akran dayanışması sağlanacaktır. ‘Rehber Arkadaş Projesi’ kapsamında Rehberlik Servislerince böyle bir çalışma yapılması elzem görünmektedir. Öğretmenlerimizin bu proje çalışmasına güvenmesi, velileri de bu proje hakkında bilgilendirmesi ve hatta veli desteğini alması da akran desteğinin alınmasında olumlu bir etki yaratacaktır. Nitekim okullar için hazırladığımız ‘Başarıyı Arttırma Eylem Planları’nda yukarıda sıralanan tüm bulguların iyileştirilmesiyle ilgili konulara yer verilmiştir.

Öğretmenlerimize-Öğrencilere ve Velilere ‘Öğrenci Başarısında Etkili Olan Etmenler’ sorulduğunda; Öğrenci, Öğretmenini (%48), Öğretmen, Öğrenciyi (%63), Veli de hem Öğrenci hem de Öğretmeni (%46) sorumlu tutmuştur diyebiliriz. Her nedense öğrenci, öğretmen ve veli, **kendisinin** başarıda büyük bir yerinin olduğunu göz ardı etmektedir. Bizler, başarısızlığın en büyük etkeni olarak *kendimizin* olduğunu ifade etmezsek, ‘**Çözüm Odaklı**’ düşünemeyiz. Kendimiz dışındaki etmenlere yoğunlaşırsak ‘Bahaneler üretir’ dururuz. ‘**İçsel Denetim Odaklı**’ olmalıyız; yani ortada bir başarısızlık var ise bunun en önemli etkeninin/nedeninin **Kendimiz** olduğu bilincinde olursak, ‘Başarısızlık’ için yapıcı, akılcı düşünür; çözüm yolları oluşturur, isabetli kararlar veririz. Bir bireyin gelişimindeki ve okul/ders başarısındaki en önemli etken, ‘zekası, kişiliği, yetenekleri ve ilgi alanlarıdır’.Birey, kendini tanımalı, sınırlılıklarını bilmeli ve bu doğrultuda çözüm yollarını sunmalıdır. Bu sayede, Başarısızlığın Nedenlerinin önüne geçer, taraflar birbirlerini hedef almaz;gayret eder ve çabalar.

İmkanlar ölçüsünde yukarıda sıralanan öneriler doğrultusunda hem Okul/akademik başarısızlığın önüne geçilebilir hem de Matematik dersinde öğrencilerimizin başarısı artabilir.